

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre 6 korona
Félévre 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő:
SZILASSY ZOLTÁN
az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Scitovszky János †. (1850—1903.)

Hosszu, hónapokon át tartott szenvedés után hétfőn este távozott el az élők köréből Scitovszky János országgyűlési képviselő. Vele a mai nemzedék egyik küzdelmekben edzett, tiszteletreméltó közéleti alakja távozott el körünkből, kit szilárd meggyőződése, erős magyar faji érzése, fedhetetlen jelleme és a közéleti feladatok önzetlen teljesítése jellemezték. Mint Nógrád vármegye alispánja igazságszeretettel és végtelen szorgalmával példaképe a tisztviselőnek, mint képviselő egyenes szókimondó jellemével, nagy tudásával és tapasztalataival tiszteletreméltó alakja a képviselőháznak, mint a gazdasági közügyeket mindenkor szíven viselő földbirtokos fáradhatatlan és eredményes munkása a gazdatársadalomnak s mint ember szíves modorával, jószívűségével barátja minden ismerősének.

Legyen neki könnyű az az édes anyaföld, melynek boldogulásán oly szeretettel, annyi tudással és akaraterővel működött. Életrajzi adatai a következők:

Scitovszky János †. (1850—1903.)

mát fényesen megülte. Ugyanekkor megkapta a vaskorona-rendet. Régi májbaja elsorvasztotta életerejét és hétfőn este az alig 53 éves férfi elhunyt.

Scitovszky János, a megboldogult Scitovszky herceg-primás unokaöccse, született Pécsen 1850. május 6-án. Gimnáziumi tanulmányait Budapesten a piaristák konviktusában végezte. Jogi tanulmányait a budapesti egyetemen végezte, azután pedig a vármegyei szolgálatba lépett. 1872—75-ben a nógrádi járás szolgabírája volt, aztán a magánéletbe vonult vissza, de csakhamar két ízben, 1878. és 1881-ben elvállalta a nógrádi választókerület parlamenti képviselői tisztségét. Mint ilyen, Apponyi Albert pártjához csatlakozott 1884-ben megválasztották Nógrádmegye alispánjává. Ezt az állást 1895-ig viselte. Megkészserezte a vármegyei pénztárakat, rendezte a kórházügyet és sokat dolgozott az egyesületi téren is. Mindez ritka népszerűséghez juttatta, 1894-ben a vármegye közönsége tízéves alispáni jubileu-

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk, mint a minők 29 év óta

MAUTHNER ÖDÖN csász. és kir. udvari magkereskedésében Budapesten kaphatók.

Rákóczi emlékezete.

Mikor ez a nemzet az elnyomatás bilincseit hordta, mikor megakarták fosztani ősi nyelvétől, ősi szabadságától, a Gondviselés mindenkor adott nekünk nagy önvédelmi harcainkhoz zászlótartó vezéreket, akik fölébresztették a szolgaság álmából ezt a nemzetet. Két század előtt II. Rákóczi Ferencz fejedelmünket, ötven esztendő előtt Kossuth Lajost. Az időknek megisméllődése az csak, hogy mikor nagy nemzeti megpróbáltatások érnek bennünket, akkor visszatérünk a mi vezéreinknek a hazaias kegyelet által megszentelt emlékezetéhez. Vasárnap is olyan ünnepünk volt. A nemzet virága, a magyar fiatalság ünnepelte meg »a hazáért és a szabadságért« feliratu Rákóczi-lobogó kibontásának kétszáz éves emlékezetét. Annak a zászlóbontásnak ünnepét, mely a leghatalmasabb, tíz esztendeig tartó fegyveres tiltakozás volt az ellen az osztrák törekvés ellen, mely el akarta nyelni alkotmányos szabadságunkat, akkor már Európában nyolczszáz esztendőös magyarságunkat.

Mikor lelkünk gondolata odaszárnyal, hogy ki volt II. Rákóczi Ferencz ennek a nemzetnek, akkor magyar véreim, mint a templom csarnokában, vegyük le a kalapunkat. A legnemesebb nemzeti hőszünk, fejedelmünk vala ő, aki nemcsak vagyonát, életét, hanem ennek az életnek minden boldogságát, örömét áldozta fel azért a nekünk szent boldogságért, amit úgy nevezünk, hogy magyar szabadság.

A történelem azt tanítja, hogy az a nemzet, amely multjának nagy időit, nagy embereit nem felejtí, nem veszhet el soha. Nem feledkezti meg mi sem II. Rákóczi Ferenczről. Örök szégyene marad régi rendi alkotmányunknak, hogy nagy fejedelmünk emlékezetét törvény által akarta kiirtani a nemzet szívéből, lelkéből. Ez a törvény azonban csak holt betű maradt és marad örökké, amíg a magyar lelkek imádságos kegyelele száll oda, ahol nagy fejedelmünk örök álmát aluszszá Rodostó városában, a mormoló tenger partján.

Elismerés, üdvözlés illeti a magyar ifjúságot, hogy ebben a nehéz időben ébresztgeti nemzeti nagy multunk emlékezetét. A nagy Rákóczi Ferenczét, mely abban a háboruban lett tragikai hőssé, melyet ma is folytatunk az osztrák elnyomás, az idegen érdek tulnyomásai ellen. Hogy ez a küzdelem egykor győzelemre vezet-

sen, azért így az emlékezetnek napjain vegyük elő azokat a golyótépett, Mária-képes lobogókat, melyek alatt őseink küzdöttek a legnemesebb önvédelmi harcot. Ez a lobogó erőt és önbizalmat ad. Hiszen azt ragyogja felénk kétszáz esztendő elmulásának ködén keresztül, amivel az utolsó kurucz vitéz is kilehelte lelkét »Pro patria et libertate«. A hazáért és szabadságért!

ORSZÁGGYÜLÉS.

A mult szerdán tüzes hangulatu ülése volt a képviselőháznak. *Lengyel* Zoltán azt tette szóvá, hogy Ausztriában még most is serozzák a magyar alattvalókat a törvény ellenére, amit báró *Fejérváry* honvédelminiszter egyszerűen tagadásba vett. Azonban nagyobb vita kerekedett abból, hogy mit tárgyaljanak esütörtökön. *Ballagi* Géza azt javasolta, hogy a felhatalmazási törvényjavaslatot tárgyalják. *Polónyi* Géza azt akarta, hogy a mentelmi ügyeket vegyék tárgyalás alá. Egyszerre felpattan *Kubik* Béla s dörgő hangon kiáltotta át a kormánypart felé:

— Ezek az apjukat is megölik! Minden gazdaságra képesek!

Leírhatatlan vihar támadt erre. A jobboldalon felpattantak többen s ingerülten kiáltották:

— Ki kell dobni! Így mer beszélni! Rendre, rendre!

Daniel elnök tehetetlenül ült az elnöki széken, folyton rázta a esengőt.

Végre valamennyire lecsillapodott a zaj s ekkor az ellenzék zárt ülést kért, melyet az elnök el is rendelt.

Zárt ülés alatt is izgatott hangon tárgyalta a Ház a történeteket. *Szell* Kálmán miniszterelnök többször felszólalt s kijelentette, hogy a napirend megváltoztatása mindennapi dolog s ő az egész dolgot meglehetősen irrelevánsnak tartja.

Az újra megnyitott nyílt ülésen már *Tallian* Béla elnökölt s a nagy izgalom befejezését gyorsan rendezte el. Szavazás alá bocsátotta az indítványokat. A Ház elfogadta *Ballagi* indítványát.

Ezzel az izgalmas ülés véget ért.

A nagy zaj után esütörtökön esendes ülés következett. Gróf *Apponyi* Albert az egész Ház osztatlan helyeslése mellett mutatott rá arra, hogy az elnökséget mindenkor a pártatlanság vezető intézkedéseiben. *Hodossy* Imre, *Ráth* Endre tegnapi támadását utasította vissza, ezután pedig nagy unalom következett, *Lengyel* Zoltán kibeszélte az egész ülést.

Pénteken a miniszterelnöknek a kvótabizottság kiküldésére vonatkozó indítványát tárgyalták. *Kossuth* Ferencz kijelentette, hogy ő és pártja nem vesz részt a kvótabizottságban, mert az közönség. *Eötvös* Károly azt vitatta, hogy ma már minden nemzeti jogot a fejedelmre ruháznak s maholnap a kettős fejedelmünkől kínai császárt csinálnak.

Az ellenzékkel szemben vitatta, hogy az ob-

A legjobb minőségű háztartási és gazdasági cikkek, hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb áron a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. A melyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak u. biz. azazért a

„Hangya“, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetéhez
BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

strukezió és az abból kifolyó mai helyzet nem jogosult, mert a katonai kérdésekben a kormány ragaszkodik az 1867: XI-ik törvényhez s a jelvénykérdés rendezése elől sem akar kitérni.

A miniszterelnök a legnagyobb esendben és közfigyelem között mondott beszédje között hirtelen fölpattant *Ivanka* Oszkár s élős hangon kiáltotta:

— Gabányi Miklós azt mondta a miniszterelnök beszédjére, hogy föllentés.

Parázs kis kavarodás keletkezett erre, zajosan követelték, hogy:

— Rendre! Rendre!

A miniszterelnök csillapította le a háborgó hullámokat, lakonikusan megjegyezte a közbeszólásra:

— Az az ur akármit mondott, nem merete hangosan mondani, gyerünk tovább.

És erre esendesen folyt tovább a tanácskozás. A miniszterelnök különösen *Eötvös* Károly ama vádjával szemben argumentált, hogy minden nemzeti jogot átruháztak a királyra. Mert a király csak azokkal a jogokkal él, amiket a törvény ráruház.

Szünet után *Buzáth* Ferencz jelentette ki a néppárt nevében, hogy helyet kérnek a kvótabizottságban.

A szombati tanácskozáson a kérvényeket tárgyalták, melyeknél a börzei fedezetlen határidőüzlet ellen felszólt *Simonyi-Semadon Sándor*, aki a határidő üzletet veszedelmesnek, károsnak és üldözendőnek tartja. Beszédét tetszéssel fogadta a Ház.

Egy órakor rátértek az interpellációkra.

Lovászy Márton a szaloniki flotta-demonstráció tárgyában intézett kérdést a miniszterelnökhöz.

Szell Kálmán miniszterelnök kimerítőbben válaszolt volna, ha előre közlik vele az interpellációt, de így csak azt mondhatja, amit már kétszer mondott e tárgyban. A balkáni kérdésben ma is az a politikája, hogy Törökország részére fenn kell tartani a status-kvót.

Rákosi Viktor a horvátországi zavargások tárgyában intézett interpellációt a miniszterelnökhöz, aki arra kijelentette, hogy a zavargásoknak nem tulajdonít semmi nagyobb fontosságot, mert az eseményeket nagyítják és tullozzák. De azért figyelemmel kíséri az eseményeket s szigoruan gondoskodik a rend fentartásáról. Elítéli a horvát zavargókat.

Krasznay Ferencz az osztrák képviselőház vámbizottságának egy határozata miatt intézett interpellációt a miniszterelnökhöz, aki erre az interpellációra is rögtön megadta a választ.

Ezzel az ülés véget ért.

Hétfőn *Ugron* Gábor beszélt tüzesen-hevesen a kormány ellen. A kvóta-bizottság kiküldését

haszontalannak tartja, mely szerinte annak a jelentése most sem fog a képviselőház elé kerülni, mos is királyi döntéssel fogják a kvótaarányt megállapítani. *Ugron* Gábor után *Nessi* Pál beszélt, szintén a kvóta-bizottság kiküldése ellen. Több ellenzéki képviselő zárt ülést kért azért, hogy a Duna-ünnepen ne világítsák ki a képviselőházat. A sok szóbeszédnek az lett az eredménye, hogy a képviselőházat mégis kivilágították.

Az elmúlt kedden megint erős indulatokkal teljes tanácskozása volt a képviselőháznál, *Barabás* Béla a horvát eseményeket tette szóvá s a kormányt gyöngeséggel vádolta, amiért nem tud Horvátországban rendet csinálni. Fájdalmasan értesült arról, hogy a magyarok ellen a vad gyűlölet vezeti a horvátokat.

Josipovich Imre volt horvát miniszter többször közbekiált:

— Tulzottak azok a hírek!

Barabás Béla állítja, hogy Bécsből szítják a horvát zavargást. Erre vall, hogy a horvátok folyton esászárt emlegetnek.

Rigó Ferencz kuruczosan közbekiált:

— Mert nincs magyar király.

Gróf *Apponyi* Albert *Rigó*t ezért a kifejezésért rendreutasította.

Barabás végül felszóltotta a miniszterelnököt, hogy erélyes kézzel csináljon rendet.

Szell Kálmán miniszterelnök tagadja, hogy a horvát zavargást Bécsből rendezik, mert az összes tényezők elítélik a zavargókat.

Josipovich Imre, volt horvát miniszter, a horvát képviselők részéről szólalt fel s a zavargásokról terjesztett híreket tulzottaknak jelenti ki.

Gróf *Apponyi* Albert elnök ezután berekesztette a napirendelőtti vitát s jelentette a Háznak, hogy rátérnek a napirendre.

Trubinyi János élesen kiáltotta:

— *Lengyel* Zoltán!

A név hallatára a sűrű jobboldal megmozdult s pereczekig tartó zajban kivonult a tanácskozási teremből.

De *Lengyel* Zoltán azért csak tovább beszélt s oly nagy beszélőkedvében volt, hogy már két óra is jóval elmúlt s még mindig nem fejezte be beszédét.

A legérdekesebb regényt kedvezményes árban, postadíjjal együtt csak 40 krajczárért rendelhetik meg a „*Független Ujság*” előfizetői. A regénykötet czime: »*Kis-Székely pusztulása*» a magyar szabadságharcz diés idejéből. Számos szép képpel. Legezél-szerűbb a 80 fillért postautalványon küldeni: Péterfy Tamás ezimére. (Budapest, IX. Köztelek.)

Rézgálicz, sublimált kénpor, Dr. Aschenbrandt-féle rézkénpor, és raffiaháncs, juttafonál, metszőollók, ojtókések valamint szőlőkarók beszerzése végett forduljunk

Magyar Mezőgazdák Szövetkezetéhez,

== Budapest, V., Alkotmány-utcza 31. ==

hol a szövetkezet cégével és védjegyével ellátott legjobb szerkezetű hazai gyártmányu permetező is beszerezhető.

A Gotterhalte ügyének rendezése meddig késik még?

Ilyen czim alatt nyolcz oldalas füzetecske jelent meg. Írója Thewrewk Árpád tanár, ki megsürgeti a Gotterhalte ügyének rendezését, nehogy a jövőben is megismétlődjenek azok a sajnálatos tünetések, amelyek e nóta miatt a közelmúltban több esetben kitértek. Érdekesnek tartjuk a kis füzet megokolásából a következő eszmemenetet ismertetni.

A Gotterhalte czim alatt gyűlölt himnuszt a magyar tanuló ifjuságnak az ötvenes években iskolai ünnepélyek és majálisok alkalmával ilyen szöveggel kellett énekelnie: *Tartsa Isten, óvja Isten császáruink s a közhazát... Ausztriával Habsburg trónját egészité éji kéz* stb. Természetes, hogy ez a kényszer-szöveg oly gyűlöletessé tette a dallamot, hogy ez a gyűlölet kiirthatlanul belefészkelte magát a magyar szívekbe. E gyűlöletet nem mérsékelhette, hogy amikor az abszolutizmust az alkotmányos élet váltotta fel, akkor a Gotterhalte kérdését azzal a felületességgel akarták megoldani, hogy a császár szó helyébe a király szót tették. Ha egyéb okból nem, hát már azért is gyanus szemmel tekintget a magyar ember erre a himnuszra, mert előbb a császárt ünnepelte, most a királyról szól s könnyen jöhet idő, mikor talán ismét csak a császárt fogja ünnepelni és magasztalni ez a nóta.

De a Gotterhalte eltörlése mellett a vallási szempont is szól. Haydn himnusza ugyanis eredetileg katolikus egyházi ének, melynek szövege következő: *Tantum ergo sacramentum — veneremur cernui* stb. A dallamot csak kisajátították a császár-himnusz részére. Thewrewk tehát furesának tartja, hogy a Gotterhalte tulajdonképpen katolikus egyházi énekét más vallásu magyar ember is énekelje. Az ilyenek joggal tiltakozhatnak ez ellen. De tiltakozik a katolikus egyház is, hogy legszebb egyházi énekének egyike politikai czélzatu világi himnuszul is szolgál és ennek következtében profanácziónak van kitéve és nyilvános kipisszegésben részesül. Ezekből Thewrewk azt a tanulságot vonja le, hogy a *Gotterhaltének nálunk végre-valahára meg kell szünnie.*

Az ex-lex örömei.

Míg a politikus világot komoly aggodalomba ejti az ex-lexes állapot, mondhatjuk, hogy élénk örömmel üdvözli azt földünk derék népe, amelynek a sertésvészen. a száj- és körömfájáson, jégverésen és egyéb elemi csapásokon kívül legnagyobb átka a *fináncz*, meg az *adóvégre-hajtó*. Valóságos megváltás gyanánt üdvözlik hát az adóval sanyargatott magyarok a jó vidéken ezt az aranykorszakot s ki élvezik fenéig, ameddig csak benne tart. Tisztában ugyan ninesenek vele, hogy miért nem kell

most adót fizetni, de hát az ok mellékes, fődolog a tény, hogy nem kell.

A vidéki adóhivatalok szobáiban most mulatságos jelenetek játszódnak le. Így például a nagyváradi adóhivatalban is Beállított oda egy csurgóra álló bajuszos magyar, aki odatartott egy hosszú irást az irodatiszt elé, aki most, a boldog ex-lexes időben, csak a körmét tisztogatja.

— Hát ezt miért küldték?

— Hogy fizesse meg kend a tavalyi adóját.

— De én most nem tudok fizetni!

— Akkor felüggesztjük a kitűzött árverést, mert most nem kell adót fizetni senkinek, aki nem akar.

A magyar nagyot néz. Szeme a levegőbe mered — bizonyosan az emlékezetében keresgél, de sehol a múltban, még nagyapái meséiben se talál oly édes boldogságot, hogy ne jött volna az ember nyakára a végrehajtó. Akkor aztán gyönyörűségtelten sodorint egyet a bajuszán:

— No lám! — mondja. — Hát mégis csak derék ember az a *Barabás*! Alig hogy megválasztottuk és *máris eltörülte az adó!*

Egy másik magyart pedig megfogja a komája az adóhivatali épület sarkán:

— Hová megy kend?

— Mék adót fizetni, hogy a tűz...

— Megálljon kend! Bajba akar jutni kend.

— Hogy hogy, bajba?

— Mert becsukják kendet.

— Engem? Amiért adót fizetek?

— Azért. A sógor beszélte, hogy most olyan világ van. Azelőtt megbüntették, elárverezték az embert, ha nem fizetett. Most meg *becsukják, aki adót mer fizetni!* Mert hát az adózás most tilos!

Eladó gyermekek.

Tengeren tulról, a dollárok hazájából egy new-yorki ujságnak, az *Evening Journal*-nak egy kiszakított lapját küldték Budapestre. Az ujságlapon egy kép van kivándorolt honfitársaink életéből. Ábrázol pedig a kép egy szegény, vedlett szobácskában egy házaspárt. A férfi ölében egy leányka, az asszonyéban egy fiucska, gyönyörű, angyalképű apróság mind a kettő. Ez a két kedves, gügyögő kiesike — *eladó*. Szép és jó gyerekek, a szüleiknek rajtuk kívül semmijük a világon, de ha a világ minden kincse az övék volna, akkor is ez a két gyerek volna a legdrágább, a legkedvesebb kincsük, a két gyerek mégis eladó. Eladják őket a szüleik, mert nem akar-

Ösmeri ön a legujabb "KALMÁR"-rostákat,
Lóhere-mag és gabonatisztító gépeket???

Mindezek a gazda legjobb kincskereső eszközei.

Bővebb felvilágosítást ingyen és bérmentve ad KALMAR ZS. utóda rostagyáros Hódmező-Vásárhelyen.

ják, hogy — éhen haljanak. Már pedig otthon nincs kenyér: egyetlen egy falat száraz kenyér sines.

A szörnyű inségben sinlődő család feje, *Jersek József, magyar ember*. A mesterségére nézve gépész. Ezelőtt három esztendővel vándorolt ki a hazájából a tengeren tundra, ahol, úgy álmodta, térdig járnak az emberek a dollárban. Atjutott és kapott is munkát de olyat, hogy az itthon könnyebb sorhoz szokott ember belebetegedett hamarosan. Erejét elnyűtte a rettenetes megfeszítés, az ember megrokkant és a családja így maradt kenyér, támasz, reménység és részvét nélkül, távol a hazától, a gyilkos idegenben. A holmijukból nem maradt egyebük a rajtukvalónál meg egy kemény vaságnál. Egy álló hétig nem ettek már: akkor támadt szegény szédülő fejükben a gondolat, hogy — *eladják a gyermekeiket*. Akkor legalább ezek nem hálnak éhen, mert ha otthon maradnak, kikerülhetetlenül ez a sors vár rájuk. Így él most — írja az amerikai lap — a *Hungarián-család az East Serteenth street 421. számú házában egy nyomoruságos kamarájában*, reszkető szívvel hallgatva a léptek neszt a folyóson és ijedten sirva föl, ha az ajtón kopogtatnak. Hátha vevő jön.

Mikor az amerikai ujság tudósítója, a ki fölkereste a boldogtalan családot, a negyedfél éves kis leány, Margitka sikoltva menekült a szoba sarkába:

— *Ne vegyen meg engem, bácsi! Ne vegyen meg, én nem akarom itthagyni a mamámat!*

Ezt a kis képet a dollárok hazájából érdekesnek tartottuk közreadni. Jellemzésül, tanulságul és okulásul.

Borzalmas fölfedezés.

Mult héten egyik délután hirtelen való halálesetet jelentettek be a VI. kerületi elüljáróságon. A jelentés szerint *Tempelhof* Gusztávné, nyugalmazott porosz százados özvegye a lakásán hirtelen elhunyt. Az elüljáróságról, mint ilyenkor szokás, a helyszínére vegyes bizottság ment ki, amelyben részt vett dr. Demkó Béla kerületi tisztiorvos, egy rendőrorvos és detektív is. Tempelhofné lakásán borzalmas fölfedezést tettek, amikor behatoltak oda. Az elhunyt szűk kis udvari szobában lakott felnőtt leányával. A holttest teljesen meztelenül, rothadt szalmazsákon feküdt. Mellette ült a földön leánya, szájalmas állapotban, egy ócska lepedőbe burkolva, félig eszméletlenül. Semmiféle butor nem volt a szobában, amelyben rettenetes bűz áradt széjjel. Az ételmaradék és egyéb szemét szaga elviselhetetlenné tették a levegőt. Megállapították, hogy a nők hetek óta ki sem mozdultak a szobából, mert nem volt ruhájuk, amelyben kimenjenek.

A házban lakók beszélnek, hogy a leány bátyja a német konzulátuson rendesen fölvette a századosné nyugdíját; — mintegy kétezer koronát — de a pénzből csak annyit adott át hozzátartozóinak, amiből a nyomoruságos lakás árát kifizethették s egy kis ennilót vásárolhassanak. Kenyéren és vizen éltek. Az esetről jegyzőkönyvet vettek föl, a századosné holttestét a törvényszéki orvostani intézet bonczoló-termébe szállították, a beteg leányt a tisztiorvos rendeletére a Rókuskórházba vitték. Borzalmas fölfedezés, melyből csak az a tanulság, hogy aki dolgozni tud és akar, azt nem érheti

ehhez hasonló eset, de aki urimódban turkál, nehéz az élete, ha történetesen a munkára szorul. Tanuljon mindenki dolgozni.

Véres biróválasztás.

Seprős aradmegyei községben mult héten véres biróválasztás volt, melynek történetét alább adjuk.

A választás elnöke Rozvány József földbirtokos volt, bizalmi férfiakul pedig Sturdza György tanító, Csen-gellér György kovács, Stano Illés és Perv Péter szerepeltek, akik valamennyien szociálisták. Félkettőkor Sturdza György tanító összeszámálta a szavazatokat s kitűnt, hogy Matyenak, a szociálista párt jelöltjének, néhány többsége volt.

Ekkor ujjongva rohant ki az udvarra s elkiáltotta magát: Matye győzött. Hívei erre éljenzésben törtek ki. Ekkor kijött az elnök is s azt mondta, hogy még nincs vége a választásnak s csak tíz perc múlva zárja le a szavazást. Ez idő alatt állítólag még több szavazó jött, a ki a másik jelöltre, Perv Flóriánra szavaztak s így lett neki 6 szavazat többsége.

A Matye-párt erre elkeseredetten kiabálta, hogy megcsalták őket. Az ingerültség nőttön-nőtt, a nép egy része Nagy Mihály őrsvezetőnek rontott, mire ez löni akart, de fegyvere nem sült el Ekkor tüzet vezényelt s néhány pillanat alatt nyolcz lövés dördült el. Virág József csermői őrsparancsnok háromszor lőtt, Serfőző Ferenc kétszer, Steszserán László, Kóti Károly és Bartók Béla egyet-egyet lőttek.

A tömeg erre meghátrált, menekülni kezdett kifelé, de az utcáról ujjabb osrom alá vette a községházát. Egy leány pedig, a sérült Velics József leánya kapával verte be az összes ablakokat.

Meghaltak: Szücs Vazul 47 éves, három gyermek atyja. Toma Tódor 34 éves földmives, özvegye maradt Szücs Péter, 29 éves földmives, három árvát hagyott vissza. Turku János, 27 éves földmives. Haldokolnak: Velics József, (két golyót is kapott, az egyik a tüdőjén, a másik a czombján ment át.) Csipos Tógyer (az ágyékán lőttek át). Szücs Tódor (a mellébe hatolt a golyó). Súlyosan megsebesültek: Hentz Péter Doli 48 éves (hasba lőtték). Gábor Pável 44 éves (jobb karján), Telecsán Petru 45 éves (jobb felső karján), Horgo Todora (jobb lábfejét lőtték át.) Könnyebben sebesültek: Perv György 36 éves, Hentz Simon 24 éves, Velics Mihály 35 éves és Szücs Mihály 57 éves.

A görög katolikus templom tornyán gyászszászló leng, hosszasan harangoztak az áldozatokért.

A magyart pusztító Botokudok.

Braziliába a Küribi és Mojemi telepre igen sok magyar vándorolt ki. Ezek egyike Csávás Imre szabolcsmegyei ember szomorú hírt közöl egyik rokonával. A telep állandó rémei a rézbőrű indiánus vad törzs, a Botokudok. Nehány nappal, a levél kelte előtt betörték Mojemibe, a levelet Csávás rémes benyomásai alatt írta, melyet az emberi szörnyek elkövettek. Nőket és gyermekeket csonkítottak és öldöstek össze, fölgyújtották az egész telepet, elhajtották házi-állataikat. A félelem iszonyatos azóta, mert a törzs e vidéken czirkál. És érthetetlen, hogy a kivándoroltnak Braziliában fegyvert tartani nem szabad. Éjjelente úgy védekeznek, hogy összegyűlnek a férfiak a telep szélén felváltva őrködnek s el vannak szánva, hogy ismételt támadás esetén drágán fizetik meg életüket. Csávás, a ki különben is rettenetesen kesereg, hogy jobb sorsot keresve kivándorolt, így végzi levelet: Halálrettegés között élünk, erőtlenség, elgyöngyülve, mert nem ez a tartomány, a hol egészséges lehet a magyar. Másnap is ragyog itt az égen. Ha végignézem a fölpörkölt telepet az elszenesedett emberi csontokat, tehetetlenül kiáltok föl: És ezért kellett nekem kivándorolni?

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

Az 1904-iki szövetségi kongresszus.

Az, amit reméltünk, valóra válik. A szövetségek nagy, nemzeteket átkaroló szövetsége engedve annak a meghívásnak, melyet a Magyar Gazdaszövetség elnökétől, Károlyi Sándor gróftól kapott, jövő év őszén nálunk fogja megtartani kongresszusát. Okosan kihasználva, ez a tény nagy fejlődésnek, új és örvendetes eredményeknek lehet forrásává reánk nézve. Nemcsak arra gondolunk, hogy meg fognak ismerni bennünket. Az igaz szövetséghöz nem illik a hiúság, hanem a csendben és feltűnés nélkül való működés. De ha a világ első szövetségi emberei itt összegyűlnek és elmondják véleményüket munkánk értékére nézve, ez új, helyesebb törekvéseknek lehet kiinduló pontjává. Reméljük, lesz is.

A tárgyalandó kérdések sora megállapítva még nincsen. Annyi azonban szinte biztos, hogy az egyes nemzetek termelő és fogyasztó szövetségei között létesítendő szorosabb kereskedelmi kapcsolat ügye szóba fog kerülni, sőt talán megoldást is nyer majd. Ennek nagy gyakorlati fontossága van. Ha mi vajunkat, tojásunkat stb. el tudjuk a német, angol vagy francia szövetségek révén helyezni, akkor sokat nyertünk anyagilag is. Ha eltanuljuk a szövetségeknek helyes és célra vezető módjait, az nekünk pénzben kifejezhető hasznot is jelent. E mellett azonban megszerzi azt is, amire oly igen vágyunk, más nemzetek elismerését. Illő tehát, hogy a kongresszust úgy tekintsük, mint emelkedésünknek egyik jelentékeny mozzanatát. Magunk részéről azon leszünk, hogy a napirend kiterjedjen annak tárgyalására, vajjon mily okok hátráltatják Európa keletén a szövetségek fejlődését? Ha erre sikerül jól megfelelni és ha lehetséges lesz azt is kimutatni, mily uton érhető el a gyorsabb és biztosabb fejlődés, akkor a budapesti kongresszus jelentőség tekintetében meg fogja haladni ez előzőket, mert új irányt mutat majd a keleti országok fejlődésének. Azok szemében, akik hisznek a szövetség jövőjében, ez eléggé alig méltányolható nagy eredmény lesz, amelynek politikai jó hatása kimaradni nem fog.

Magyarországnak valamikor nagy hire volt kelet felé. Ez a hír és név azonban meglehetősen elkopott. Ma már bizony sokat nem számítunk a keleti országokban. Ha azonban sikerül a kongresszus segítségével elérni azt, hogy kelet innen veszi majd a világhosszúságot és ösztönzést, ha a mi szövetségeinket fogják mint a világnak első tekintélyei odaállítani a keleti népeknek, akkor legalább egy kis darabját visszahódítottuk annak az egykori hírnék és névnek, melyet elődeink más mezőkön ugyan, mint amiről itt szó van, de nem kisebb áldozatokkal szereztek meg valaha maguknak.

Szükséges azonban, hogy addig is, míg a nagy nap elérkezik, nézzünk jól körül, tatarozzuk ki szövetségi hajónkat, tömjük be a réseket és hézagokat, nehogy az idegen szemek is meglássák azt, amit így magunk között elmondhatunk, t. i., hogy bizony mi ezen a téren még sok tekintetben kezdők vagyunk. Különösen nem igen tud a fejünkbe, no meg a szívünkbe belé menni, hogy itt az anyagi hasznon felül még másról is kell, hogy szó legyen. Összetartásról,

testvériségről, egymás támogatásáról, az egyéni erély és munkabírási kifejlesztéséről. Olyan dolgokról tehát, amire a pártoskodó czivódní és egyenetlenkedni szerető magyarnak ugyan nagy szüksége van.

Készüljünk a vendéglátáshoz, úgy, hogy ezeket a célokat folyton szemünk előtt tartjuk. Nagy ebédekkel és hasonló szép dolgokkal nyugat képviselőit jégre nem vihetjük. Szemükben csak a szolid tartalom fog imponálni.

Magyar szövetségek a külföld előtt. Azok a sikerek, a melyeket a magyar szövetségi ügy rövid multja daczára fel tud mutatni, elismerésre talál külföldön is. Ennek bizonyítéka az a megkeresés, melyet a magyar gazdaszövetség legutóbb Dániából — a szövetségek hazájából — kapott. Dániában szövetségi központot terveznek, a mely magában foglalná az összes különböző fajtájú szövetségeket. A szervező-bizottság a Magyar Gazdaszövetséget arra kéri, hogy az orsz. központi hitelszövetség szervezetére és eredményeire vonatkozó összes tudnivalókat közölje vele.

A segesvári komlószövetség választmánya elhatározta, hogy az erdélyrészi komlóértékesítés előmozdítása érdekében Segesvárt a pályaudvaron egy komló-vásárcsarnokot épít s erre a célra a földmivelésügyi minisztertől 6000 K. segélyt is kapott. Ugyancsak tervbe vette a szövetséget, hogy tekintettel a komlószáritás idején gyakori nedves időjárásra, tagjait a mesterséges (fűtött) komlószáritók építésére buzdítja, e téren tanácsokkal szolgál, sőt a földmivelési miniszterium segítségét is kikéri.

Szövetségek Németországban. A mezőgazdasági szövetségek terjedését Németországban a következő számadatok mutatják. A német birodalomban az 1902. év végén 16,488 mezőgazdasági szövetség működött, míg 1901-ben számuk 15,013 volt. Ezek közül 11,322 hitelszövetség, 1499 fogyasztó és értékesítő, 2239 tejszövetség és 1428 egyéb mezőgazdasági célokra alakult szövetség. Felének több, vagyis 9127 szövetséget a darmstadt-i mezőgazdasági szövetségi központ kötelekébe tartozik. Az ezek kötelekébe tartozó 5865 hitelszövetség közül 5302 kiosztott 215 millió márkát, 1253 beszerző szövetség 33 millió értékű mezőgazdasági cikket értékesített s 964 tejszövetség 9175 millió liter tejet dolgozott fel. Ezek a számok bizonyítják a német mezőgazdasági szövetségek állandó gazdasági és társadalmi tevékenységét. S hogy azok terjedése meg nem akadt, sőt mindjobban fejlődik, azt abból látjuk, hogy január havában megalakult 120, február havában pedig 114 új mezőgazdasági szövetség.

A szeszértékesítés szövetségi szervezése. Az OMGE. egybehívására mult hó 15-én az Egyesületi Szeszgyárak leszámítoló irodája, az OMGE. és a Mezőgazdasági Szesztermelők Országos Egyesületének küldöttjei Bujanovics Sándor elnöklete alatt értekezletet tartottak a szeszértékesítés országos szervezése tárgyában. A bemutatott tervezet szerint a vidéki szeszgyárak területenkint szövetségekbe tömörülnének, ezeknek a szövetségeknek központja lenne az egyesült szeszgyárak leszámítoló irodája. Az értékesítés tekintetében tehát a mai helyzet maradna fenn azzal a különbséggel, hogy ezentul valamennyi szeszgyár egyesülne és a központ mintegy az átutalási eljárást gyakorolná. Az értekezlet a tervezetet elfogadta és az alapszabályok kidolgozása végett egy öt tagu bizottságot küldött ki.

• TÖRVÉNYKEZÉS •

Az anyós szerelme. Szomoru eset hire jön Gombás községből. Özvegy *Havram* Jánosné odavaló lakos, aki már közel van az ötven évhez, szerelmes lett a saját vejébe, akivel egy házban lakott. *Gera* Tamás, a vő észrevette az anyós vonzódását, de iparkodott kitérni előle. Néhány héttel ezelőtt az anyós határozott ajánlattal lepte meg a vejét. Kijelentette, hogy pénzzé teszi az egész vagyonát s azután szökjenek meg együtt. A vő kijelentette, hogy szívesen menne az anyósával, de nem akarja a feleségét szegyenben hagyni. A vénasszony szerelmi vakságában azt hitte, hogy boldogtalanságának egyedül a leánya az oka, mert ha ez nem volna, a veje hajlana az ő szavaira. Havramné addig tépelődött ezzel a gondolattal, amíg elhatározta, hogy leányát megmérgezi. Tervének végrehajtásához megnyerte özvegy *Szeeskó* Ignácznét, aki elkészítette a mérget, amit aztán a szerelmes anyós belekevert a leányának ételébe, *Gera* távol volt ekkor a háztól s amikor hazatért, feleségét a legnagyobb kinok közt találta. Rögtön orvost hívott, aki a fiatal asszonyt már nem tudta megmenteni, de megállapította, hogy mérgezésnek esett áldozatul. A vő feljelentésére *Havramné* a bonczolásnál megjelent vizsgálóbíró rendelkezésére tartóztatották s ennek vallo-mása alapján később elfogták özv. *Szeeskónét*, a mérge-keverő asszonyt is.

Az elfogott pénztárfurók. Mult héten a rendőrségnek végre hosszas kutatás után sikerült kézrekeríteni azt a veszedelmes bandát, amely hónapok óta rettegésben tartotta a Wertheim-pénzszekrénytulajdonosokat azokkal a vakmerő betörésekkel és pénztárfurásokkal, amelyeket elkövetett. A banda tagjait szombaton délelőtt hallgatta ki a rendőrség. Mindannyian, nevezetesen *Sábián* Sándor, *Sábián* Károly, *Salzer* Antal Lajos és *Salzer* Zsigmond bevallják mind a tizenöt betörést és pénztárfurást. Ebben *Salzer* Zsigmond volt a mester. Ő vezette társait az éjszakai munkában és az ő tervei szerint javították folyton a furókat is. — A rendőrség most azt nyomozza, hogy a banda nem működött-e vidéken is? A betörők azt vallják, hogy a furógép rajzát egy külföldi embertől kapták, ők azonban javítottak rajta. A rendőrség letartóztatta *Salzer* Antal feleségét is. Az ő bünéről eddig csak annyit állapítottak meg, hogy az ablakon keresztül ő adogatta ki a betörőknek a szerzőszámokat. Az egész társaságot a rendőrségi fényképész lefényképezte, aztán átkísérték az ügyész-séghez.

Halálra ítélt asszonyok. Brünnben az esküdtbíróság mult csütörtökön két napi tárgyalás után egyhangulag kötéthalálra ítélte *Waschitzek* Ferencz zsellér és gyári munkás özvegyét, *Waschitzek* Magdát és ennek testvérét, *Placek* Máriát. Az elítéltek február 23-án Obetzben, Brünn mellett, meggyilkolták *Waschitzek* Ferenczet. A vádlottak megvallották, hogy rálestek az áldozatukra, azután kötéllal megfojtották és egy hid alá cipelték. A halálbüntetést az ítélet szerint először a meggyilkolt ember özvegyén kell végrehajtani.

• MI UJSÁG? •

Azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetése április hó 30-án lejárt és akiknek mai számunkhoz postautalványt mellékelünk, felkérjük hogy előfizetésüket mielőbb beülden sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

A „Független Ujság” kiadóhivatala.

Duna-ünnep a fővárosban.

A nagy hű-hóval hirdett Duna-ünnep 13-án folyt le. De nem olyan fényesen, amint azt a hire után képzelték. Szép volt a kivilágítás, a hajók díszítése. A tűzijáték, mely a legfőbb pontja lett volna az ünnepnek, — nem sikerült. Ennek az esős nap az oka. Este 6 óráig esett az eső és 8 kor már kezdték az ünnepélyt, tehát az elázott tűzijáték nem is sikerülhetett.

A *Gotterhalte* hangjával üdvözölte egy katona banda a királyt, de erre kitört a magyar emberek szívéből a keserűség. *Le vele! Abezug! Czoki!* kiáltásoktól visszhangzott a Dunapart. Így a király is meggyőződhetett arról, hogy az a nóta nem kell a magyarnak.

Az ünnep legszebb része a Margitsziget volt, melyet tündérekertté varázsoltak. Mint rendszeren, a tolongásban volt zsebtolvajlás bőven, az aranyórákkal tündökölni szerető, hiu emberek közül sokat ért a szomorúság. A betörések, rablások is pompásan folytak a lakásokon. Egyáltalában az ünnep nem mondható kielégítőnek az ígérethez. Az anyagi bevétel persze óriási nagy volt, de majd az elszámolásnál válik el, hogy mit ért.

Rákóczi-ünnep. A fővárosi főiskolai hallgatók, valamint a vidéki főiskolák küldöttségei vasárnap *Rákóczi* Ferencz szabadságharcának kétszáz éves évfordulója alkalmából Rákóczi-ünnepet rendeztek. Az ünnep Te deummal kezdődött, az egyetemi templomban, azután a diákság ünnepi körmenetben a Royal-szállóhoz vonult, ahol a kurucz előadást rendezték. A menet élén történelmi ruhákba öltözött diákok festői csoportja vonult. Az ünnepi beszédet *Beöthy* Ákos képviselő mondotta.

Negyvennyolczas honvédek segítése. Kassán a 48-as honvédek, akik keserves nyugdíjuktól még tengődve se élhetnek meg, mozgalmat indítottak egymásnak kölcsönös segélyezésére. E célból junius elsején a Széchenyi-ligetben nagy népünnepélyt és szinelőadást rendeznek. Az ünnepi óda megírására *Illyés* Bálint orsz. képviselőt kérték fel. Reméljük, hogy a kassai hazafias polgárság méltányolni fogja az agg honvédek nemes törekvését, akik a közönségnek szórakozást nyújtanak azért, hogy agg napjaikra kenyerük legyen. Elég szomoru, hogy minden városban és községben nem alakulnak honvéd segélyező bizottságok, amelyek hazafias kötelességüknek tartanák a szegény agg honvédek állandó segélyezését. Ez nem volna alamizsna, csak egy morzsányi elismerése ama dicsőségnek, amelyet egykor vérünkkel és vitézségünkkel szereztek a magyar nemzetnek.

Drótnélküli táviró az északi sarkon. A drótnélküli táviratozást az északi sarki kutatásnak is rendelkezésére fogják bocsátani. A tengeralatti északi sarki expedíció, amelyet Scholl és Anschütz-Kaempfe müncheni tudósok szerelnek föl, a Spitzbergákon dróttalan táviróállomást fognak fölállítani, a másik végállomást pedig az expedíció viszi magával, úgy hogy az utóbbi folytonosan összeköttetésben lesz a spitzbergai állomással.

Kivándorlás a délvidekről. A délvidekről már a jó módu Perjámos, Lovrin, Kisösz és Nagyszentmiklós községek gazdag lakói is mennek Amerikába. Legutóbb — mint tudósítónk jelenti — Billérről, Nagyjecsaról és Varjasról *kilencszáz ember vándorolt ki* nem annyira a szegénység miatt, mint inkább *meggazdagodási* vágyból.

Negy hónap óta alszik. Athénben egy Mária Daskalaki nevű huszonkét éves leány egyik athéni kórházban feküdt négy hónappal ezelőtt s ott a sokféle betegség nyomora annyira megrázta a különben beteges lelkű leány kedélyét, hogy amikor hazakerült, mély álomba merült, melyből azóta hosszabb időközökben alig pár percze ha felébred. Nyitott szemmel alszik s alig mozdul meg helyén; ha felébred, egyházi énekeket dalol, vagy a kórházi ápolónők hangját utánozza. A szerencsétlen leány egész családot tartott el, most, hogy tehetetlenné lett, gyűjtést indítottak meg családja segélyezésére.

Kegyelem a herczegnek. Három évvel ezelőtt a katonai bíróság *halálra ítélte Ahrenberg herczeget*, mert Német-Afrikában a legválogatottabb kinzásokkal gyötörte a benschülötteket; a felső bíróság a halálos ítéletet *tizenötévi fegyházra* változtatta át, de tultett a felső bíróságon a császár, aki most *megkegyelmezett* a herczegnek, akire nagy és sok büneért halált mondtak. A császári kegyelemről szóló hír kinos feltűnést kelt Németországban, de hiában, aki herczeg, az herczeg!

Tavaszi üdv

Ujabb honvédemlék. Kőrmöczbánya hazafias polgársága, mély kegyelettel csügg a nagy idők emlékein s csak a mult évben is diszes emléket állított a hősi halált halt *Kemnitz* Károly honvéd őrnagynak, legközelebb emléktáblával jelöli meg a szkalkai hegyhágót, amelyen *Görgei* Arthur tábornok és *Aulich* Lajos ezredes átvezették a honvéd sereget. Az öntött vasból készült emlékoszlop talapzatán a következő négy felírás diszlik:

„Ezen az uton kelt át Kőrmöczbányáról Besztercebányára, 1849. január 24-ikének éjjelén, Görgei Arthur tábornok vezérsége s *Aulich* Lajos ezredes vezetése alatt, hős honvédeink serege.“ (A talapzat első oldalán.)

„Tettök sugára átragyog
Időn, enyészeten.

Bajza, Apotheosis.“ (Második oldalán.)

vasz üdvözet.

„Midőn hazánkra törtek hétfelől,
Őket szülé a nemzetbecsület.

Tóth K. Kik voltak a honvédek? (Harmadik oldalán.)

„Ezt az emlékoszlopot, a nevezetes történeti esemény félszázados évfordulóján, Körmöcz szabad királyi és főbányaváros közönsége támogatásával, állította a Körmöczbányai Magyar-Egyesület.“ (Negyedik oldalán.)

A diszes emléktáblát legközelebb nagy ünnepséggel fogják leleplezni.

Ujság — szöveg nélkül. Szöveg nélkül való dalt már ismer a világ, de a szöveg nélkül való ujság eddig kevés volt. Ez is muszka termék. Egy oroszországi német lap, a *Föllner Anzeiger* a múlt hónapban, április 16-iki száma helyett négy oldal tiszta ujságpapírossal

szolgált meglepett előfizetőinek. A papiroson az ujság czime volt, alatta a következő néhány sor felvilágosítás: — *Minthogy a mai szám szövegét a rigai cenzori hivataltól, a hová azt a törvény parancsa szerint tegnap este beterjesztettük, ma reggelig vissza nem kaptuk, kénytelenek vagyunk a lapot így, minden szöveg nélkül kiadni. Előfizetőink bizonyára meg fogják ezt nekünk bocsátani.* — Nagyon érdekesek lehetnek a *Föllner Anzeiger* közleményei, ha úgy megtetszettek a cenzor urnak, hogy nem tudott megválni tőlük. — Hej! nálunk is volt így valamikor, régen, mikor nem volt sajtószabadság, szólás- szabadság és a cenzorok működtek.

A lázongó Horvátország. Mind komolyabban kezd mutatkozni, hogy Horvátország népe fel van bujtogatva ellenünk s hogy véres zavargásoktól nem retten vissza. A népet, még pedig különösen a köznépet, alaposan feltüzelték a magyarok ellen s most már nem is szórványosan, hanem egyszerre a legjelentősebb helyeken lobban fel a magyarok elleni gyűlölet s az utóbbi napokban oly fokra hágott, hogy komolyan félteni kezdjük a Horvátországban élő ma-

gyarok életét. Különösen ez okból tartjuk szükségesnek a legmesszebbmenő intézkedéseket. A lázongások ellen különben a kormány erélyes intézkedésekre határozta el magát, erre mutat az, hogy a horvát határon *katonai vonatok* állanak indulásra készen. Ha így folytatódna a dolgok, el lehetnek készülve a lázongók a legmesszebbmenő szigorú intézkedésekre.

A „Mont Pelée“ kitörése. Folyó hó 8-án volt egy éve, hogy a Mont Pelée kitörése elpusztította Saint-Pierre városát. Ezren és ezren lelték halálukat a borzasztó szerencsétlenség következtében s vele együtt egy egész vidék növényzete pusztult el. A borzasztó pusztulás nyomai még most is láthatók a szigeten.

A jövő titka. Nemesak mi jóslatunk a czigányasszonnyal a jóslás divatja nagyon el van terjedve Franciaországban és Angolországban is. A legelőkelőbb társaság tagjai szívesen keresik föl a jósókat, akik ügyesen kiáznázzák az emberek e gyöngeségét. Eddig rendszerint csak egy évre terjedt a jóslás. Egy angol igazmondó, aki *Kymry* névre hallgat, most egy angol lapban évek egész sorozatára mondja meg a történendőket. *Kymry* az egyes évekre így jósol:

1903. Juniusban gyászba borul az angol királyi ház. A czár meghal. Oroszország és Franciaország megtámadja Angolországot és Japánt, a két utóbbi győz. 1904. Márcziusban elűzik a szultánt és a belga királyt. Oroszországban, Franciaországban, Törökországban és talán Spanyolországban nagy változás történik. Novemberben megbukik Rooseveltnél. 1905. Februárban meghal az osztrák császár. Augusztusban Salisbury lord és Wolseley tábornagy. Novemberben ismét gyász éri az angol udvart. Télen nagy baj éri a német császárt. 1906. Dél-Afrika fegyverben áll. 1907. Juniusban és juliusban Kína föllázad, novemberben meghal Sarah Bernhard. 1914. Márcziusban nagy átalakulás történik Oroszországban. 1921. Juniusban meghal Rudjard Kipling, augusztusban a mikádó. 1926. Angolországot köztársasággá kiáltják ki. 1928. Deczemberben Angolországban új próféta támad.

Ez a legújabb jóslás. Mindenkinél, a legöregebb embereknek is kívánjuk, hogy türelemmel és egészséggel ellenőrizhesse mindvégig, igazat mondott-e *Kymry*.

Megbüntetett kivándorlási ügynök. Szatmármegyében az utóbbi időkben feltűnően nagy volt a kivándorlók száma. Nap-nap után 30-40 emberenkint vándoroltak ki s a rendőrség sokáig nem tudott a lelketlen bujtogatók nyomára akadni. Annyit tudtak, hogy a kivándorlást egy hajózási vállalat ügynöke mozdította elő, ez csábította a hiszékeny falusi lakosságot az Ozeánon túlra. A csendőrség régóta nyomozott utána s kedden el is fogta a csábítót. Löw Adolf az illető, aki bevallotta, hogy amióta Szatmármegyében üzérkedett, mintegy 400 embert szállított ki Amerikába. A rendőrség 600 korona pénzbüntetésre és 2 havi fogházra ítélte.

Lapunk mai számában közölt *Fehér Miklós és Tsa* gépgyár-részvénytársaság hirdetésére lapunk t. olvasóinak b. figyelmét felhívjuk.

Jencs Vilmos gyógyszerész mai számunkban megjelent hirdetésére olvasóink figyelmét bátorokunk felhívni.

JENCS-féle

Magyar Restitutios-Fluid

lovak és szarvasmarháknak.

Az állatok izomerejét fokozza, kitaróvá, erőssé teszi; megátalja a lábak merev benulását, az intágulást s az ugynevezett pókosodást.

— Ára 2 korona. —

Postán 2-60 korona beküldése után bérmentve küldi:

JENCs VILMOS gyógyszerész

Budapest, II. ker., Széna-tér I. sz.

Főraktár:

Dr. Eger, Nádor gyógyszeriarában

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Gazdaságban nélkülözhetetlen.

• GAZDASÁGI DOLGOK •

A sörárpa minőségére befolyó körülményekről.

Az árpa termesztésénél három főirányt tüzhet a gazda maga elé: vagy sör-, vagy szesz-, vagy takarmányárpát termeszt. Ez azonban ninesen a gazda tetszésére bizva, mivel az éghajlati viszonyoknak igen nagy befolyása van arra, hogy egyik vagy másik árpát termesztessük s ha ninesenek megadva a jó sörárpa termesztésének feltételei, a legnagyobb fáradtsággal s a legnagyobb költséggel sem lehet azokat pótolni, míg ahol ilyen sikeresen termesztethető, ott nem fogunk más silányabb árpa termesztésével foglalkozni, mert az árkülönbség egyik és másik között igen jelentékeny.

Mérsékeltlen meleg, inkább nyirkos, mint száraz éghajlatot kívánó tenyészet alatt, ami különösen alföldi éghajlatunktól tér el, ahol jó sörárpát termesztetni nem is lehet. Az árpa sok és könnyen felvehető tápanyagot kíván, mert összes kalászosaink között a legsatnyább gyökézzel bír s így csak kész tápanyagokból képes táplálkozni. Jó minőségű sörárpát termesztetni a legnehezebb feladatok egyike, mert talán alig van növény, amelynek minősége oly nagy ingadozásoknak lenne kitéve, mint az árpáé. Az organikus nitrogén iránt e tekintetben különös érzékenységgel bír s ezért az istállótrágya alkalmazásától mindig óvakodni kell, ha jó minőségű sörárpát kívánunk termesztetni. De mivel az árpa leggyakoribb előveteménye a czukorrépa, az alá sem alkalmazható hátrányos hatás nélkül istállótrágya s ez esetben az árpa nagyon messze esne attól; ezen tehát más módon segíteni nem lehet, mint a műtrágyafélék alkalmazása által. De nemesak ezért bír itt kiváló jelentőséggel a műtrágyafélék alkalmazása, hanem azért is, mivel a kalászosok a legtöbb tápanyagot a bokrosodás alkalmával igénylik és veszik fel, mert ekkor fejlesztik szervezetüket a legnagyobb mértékben s mivel az árpa fejlődése különösen hazai viszonyaink között gyors, gondoskodni kell arról, hogy ezen idő alatt lehetőleg sok kész növényi tápanyag álljon rendelkezésére.

Az árpára a szuperfoszfát van legszembeötlőbb hatással, ha kellő mennyiségben és helyes időben adatik alája. Mivel a tavaszi veteményeknek általában nagyon rövid idejük van a tápanyagok felvételére, ha megfelelő időben nem alkalmaztatik a szuperfoszfát, akkor hatása is elmarad. A szuperfoszfátnak a talajban a legteljesebb mértékben, tökéletesen el kell oszlania, hogy hatása érvényre juthasson s ezért különösen szárazabb éghajlatu vidékeken, ahol a műtrágyafélék egyenletes eloszlása a talajban

sokkal nehezebb és sokkal lassabb, czélszerű lesz azt az árpa előveteménye alá adni, vagy legalább őszzsel alkalmazni, mert a tavasszal alkalmazott szuperfoszfát hatása nem fog mutatkozni az árpánál.

A rétek öntözése.

A rétek termőképességét tudvalevőleg öntözéssel jelentékenyen lehet fokozni, de nem lehet fenntartani, mert az öntözésre használt patak- és folyóviz a foszforsav- káli- és nitrogén vegyületeket nem tartalmazza oly mértékben és arányban, hogy az a termékekben kivitt növényi tápanyagok pótlására elégséges lehessen. Igazolja ezt azon körülmény is, hogy az öntözött rétek a műtrágyákat és pedig különösen a foszfortrágyákat — amely tápanyagból az öntözésre használt vizek legkevesebbet tartalmaznak — nagyon meghálálják. Hogy azonban az öntözés trágyázó hatását minél jobban kihasználjuk, oly időben kell öntöznünk, mikor az a legtöbb ásványi anyagot tartalmazza.

Habár a tavaszi öntözésnek nagy előnyeit bizonyos körülmények között el kell ismernünk, az őszi öntözést előnyben kell részesítenünk, mert akkor a patak és folyóvizek több növényi tápanyagot tartalmaznak, mint tavasszal, tehát az öntözés trágyázó hatása nagyobb. Más előnye, hogy őszzsel a víz hőmérséke magasabb, mint a levegőé, ami kétségtelenül nem csekély jelentőséggel bír.

Az őszi öntözés legmegfelelőbb ideje október—november hó. Minél korábban kezdjük az öntözést, annál előnyösebb, mert így a víz kihasználásának lehetősége nagyobb. Czélszerű az öntözést már azért is korábban kezdeni, mert így hamarabb befejezhetjük azt; ha már fagyos idők járnak, veszélyes lehet a rétre, ha víz van rajta.

A téli fagyok beállta előtt, a rétnak száraznak kell lennie, mert ha jégkéreg képződik a rét fölött, a növények könnyen megfuladnak; a jégkéreg azért is hátrányos, mert míg el nem olvad, a növényélet megindulását késlelteti, azért lehetőleg arra törekedjünk réteink öntözésénél, hogy befejezzük azt, mielőtt az erősebb fagyok beállanának.

A tápanyag visszapótlásról.

Válságos időket élünk, amelyek erős próbára teszik a gazda életrevalóságát, úgy, hogy igazi létérti küzdelem minden lépése. Termésátlagaink korántsem állanak azon fokon, hogy a nyugati államokkal való versenyt felvehessük s sok, igen sok teendő vár a mezőgazdákra, hogy ezen czél csak némiképp is megvalósítható legyen. E tekintetben legelső teendő, hogy a tápanyagpótlásról a lehető legokoszerűbb módon gondoskodva legyen, mert ha nem adjuk vissza a földnek azt, ami a földé, ha a kivont és terményekben elszállított növényi tápanyagok visszapótlására kellő gond nem fordítatik, akkor nincs okunk megütközni termésátlagaink alacsony és elégtelen voltán. Földjeink őseroje és kitünő termőképessége már csak a múlté, a forszírozott gabonatermesztés az elégtelen trágyázás és a minden okszerűséget nélkülöző vetés-forgók, tönkretették azt.

A rendszeres 4—5 évenkénti trágyázási turnusok betartása eminens fontossággal bír, legalább is

jó közepes trágyázás betartásával. Rendszeres vetés-forgók beállítása szintén nagy fontosságu, ahol tekintetbe vételessék bár az egyes főbb kulturnövényeknek a talaj iránti maguktartása s ugy csoportosíttassanak, amint azt azok igényes, vagy igénytelen volta megköveteli. Az egyes trágyázási segédeszközök, mint zöldtrágyázás, műtrágyafélék rendszeres alkalmazása szintén időszerű már, mert a kultura folytonos fejlődésével a közlekedési eszközök tökéletesbülésével nyitva áll előttünk nemcsak egész Európa piacza, de terményeink több világrészben megfordulnak s így ha a fenti módon, mint műtrágyafélék alkalmazása által a tápanyagok visszapótlásáról gondoskodva nem lesz, a helyzet napról-napra tarthatatlanabbá válik.

Tekintetbe kell vennünk végül azt is, hogy hazánk bizony csak nyerstermelő állam s azon óriási mennyiségű nyersterményben levő növényi tápanyag a mi kivitelre szorul, korántsem pótolható azon sokkal kevesebb, drágább és már a feldolgozás által kevesebb növényi tápanyagot tartalmazó tömeggel, a mi mint behozatal szerepel.

Feltalálta magát.

— Hallod-e more! mi a mennykő ütött azokba a lovakba, a melyeket a mult vásáron vettem tőled? Ha a tisztelendő ur portájára be akarom hordani a fát, nincs az a kincs, a miért a ház kapuját állallépnék.

— Azstán milyen hitű ázs a páp?

— Milyen? hát katolikus.

— No már akkor értem, mert tudja, kirem, ázsokat a lovákát Debrecsenben cseréltem, ott pedig ázs egis város református hiten van, s így lehet, hogy a lovák is ázszon vannak, ázsért nem ákárának a magá pápjá udvárába lépni.

Kétségbejítő gondolat.

Koczaadász: Megint elhibáztam azt az istentelen nyulat. Rettenetes, ha elgondolom, hogy az én őseim kizárólag vadászatból éltek.

Törvény előtt.

Vizsgálóbíró: Nem megmondtam magának a multkor, hogy többet ne lássam itt?

Tolvaj: (a mellette álló zsandarra sanditva): Dejszen, mondhattam én ezt ennek eleget!

Okosan.

Kovács: Jaj, erre jön Halász! Tudod, hogy a felesége gyerekkel ajándékozta meg és most agyonbeszél minket a gyerek okosságával.

Madarász: Nézd csak, ott jön Kárász, aki a minap kutyát vett. Mutassuk be egymásnak a két urat, tudom, hogy hajnalig szóval tartják egymást.

• MULATTATÓ •

Dal a kaszáról.

*Voltunk mi már úgy, hogy kifosztott
Koldússá tették e hazát,
Hogy ne tudjon lábára állni,
S megvédelmezni igazát.
Voltunk mi már úgy, hogy kivitték
A fiainkat messzire,
S azt mondták ránk: beszélhet immár,
Nincs semmije, nincs senkije!*

*Voltunk mi már úgy, hogy kaszával
Kellett ágyukat szerzenünk.
... Magyar költők, dalt a kaszáról!
Ez a mi leghübb — mindenünk!
Áldott: mikor a buzatáblát
Hulló renddé ölelgeti:
Áldottabb: mikor a hazáért
Ki kell eggenesíteni!*

*Most — hála Isten, — más idő jár.
Most Boldogország a nevünk,
Magunk hozunk törvényt magunknak,
S kegyhulladékra nem lesünk.
Magyar királyunk (áldja Isten!)
Ragaszkodik hozzánk hiven...
Jó szívét elforgatni tőlünk
Ma nem próbálja senkisémet!*

*Most más idő jár... Legalább így
Mondják a bölcsök, hazám!
Én nem vagyok bölcs, csak szeretek
Kétségbe esve, igazán.
Am higgy nekik, — tán végre jobb is,
Ha türünk, várunk, hallgatunk...
De a kik látnak, úgy is látnak:
— Jó lesz azokat a kaszákat
Mégis könnyű helyt tartanunk!*

Szabolcska Mihály.

Változás.

Maris: Ej, Klára, nőül mész Feketéhez? Hiszen azt mondtad, utálad.

Klára: Igaz, édesem, de akkor még nem kérte volt meg a kezemet.

Hát hol?

Mama: Gizike, ha este valamelyik fiatalember hazakisér, hát vigyázz, ne engedd magad a kapu alatt megcsókoltatni.

Gizi: Hát — hol?

FENYŐVÁRY IBOLYKA.

Eredeti székelly regény. Irta: Péterfy Tamás.

(Folytatás.)

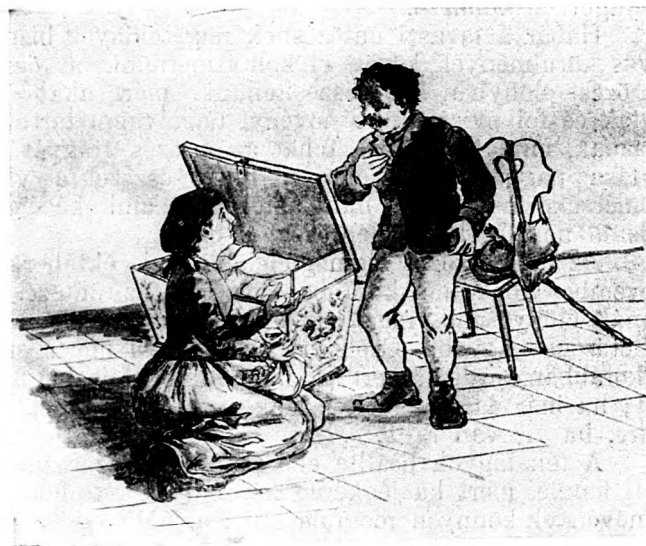
(20)

XI. Fejezet. A kártyának két lapja van.

Mikor Palkó Jancsi magára hagyta Ibolykát, átsietett megvinni a jó hirt Benő urfiéknak, kik a tulsó szobába várták. Innen az ajtó be volt zárva, tehát csak az udvarra kerülve juthatott hozzájuk. Arczán sugárzott az öröm, a mint beért a nagy kapu alá. Mindjárt ott képzelte magát az urfiak előtt, pedig soha távolabb nem volt tőlük, mint most, noha csupán néhány lépés választotta el.

Alig ért be a kapun, — két fegyveres katona állt eléje.

Mindjárt rosszat sejtett és hirtelen megfordult, visszasietett Ibolykához, hogy ha az urfiaktól fizetést nem kaphat, legalább a becsületét és a leánykát megmentse.

„A pénz!... Mit csináljak én a pénzzel?...”

Nem tehetett többet öt lépésnél. Előtte állt a parajdi pandur parancsnok hat emberrel.

— Most nem szökhetel meg Palkó Jancsi! — szólt hozzá a sváb magyar-törő nyelvvel. — Add meg magad!

Jancsibá körültekintett. Elöl hét, hátul nyolcz ember, fegyverrel mind, — neki kevés a védő szárm.

Megállott az esze, nem birt gondolkozni. S ennek az oka, — az a más góbé lehet! rajta kívül ki lehetne az áruló?

Megrázkodott, de hogy a félelemtől? vagy a haragtól? azt nem lehet tudni.

Lánczra verték.

— Nő mit busulsz öreg? — kérdé gunyosan a sváb.

— Oda van a becsületem!

— Volt neked becsületed? Arra csak mi tanítunk meg Parajdon. Emlékszel-e az ágyukra öregem? azok jól szólottak, — te is úgy fogsz bömbölni!

— A kinzás nem fáj nekem parancsnok ur. Már megszoktam én azt. Hanem hogy ígéretem meg kell szegődjek! nem tehetek eleget a szavamnak, becsületemnek! az sajog lelkenem nagyon.

És sirt az öreg Palkó Janesi, sirt, — akár egy gyerek. De azt nem értette a sváb. Kevés volt hozzá a magyarnyelv tudománya.

— Vigyétek! — hangzott a parancs. De jól vigyázzatok reá, mert rebilis! Kossuth hund! szakrament noch ájnmal!

Váry Benő és Polenczky Viktor türelmetlenkedni kezdettek várakozásukban. Palkó Janesi nagyon megkésett! A szép Ibolykát már meglesték a tulsó szobában, de mióta kendőjével betakarta a kulesjukat, nem láthatják a kis fogoly kedves alakját.

Beszélni meg éppen nem akarnak, hogy ezáltal félelmet gerjessenek a kis leány szívében. Halk sutogás, integetés a beszéd pótolója. De ez már mégis sok! Janesibá egy negyedórája távozott Ibolykától. Az alatt átjöhetett volna nem egyszer, de tizszer is!

Már addig voltak türelmetlenségükben, hogy a kendőt akarták tüzesített vaspálczával átlukasztani a kuleslyukon keresztül, hogy átláthassanak. A terv kivételéhez gyorsan hozzá láttak unalmukban, mivel a szobából kimozdulást megtiltotta Janesibá. Arra is gondoltak, hogy átjöjenek látogatóba a szép fogolyhoz s talán minden tilalom daczára meg is teszik, ha az elő-toló zárt be nem köti a kis gondos oda át.

Javában pirosodott a vasvessző a pattogó hasábok fölött, hogy kiélessék vele a kuleslyuk takaróját, mikor az ajtón kopogás hallatszott.

— Szabad! — szóllaltak meg egyszerre jó kedvel s azon édes reményben, hogy a belépő nem lehet senki más, mint az öreg Janesibá.

— Jó reggelt uraim!

— Jó reggelt!...

— Egészségükre az éjszakai nyugalmat! erőt, kitartást a mai napra és szerencsét kívánok mind közönségesen.

Az urfiak végig néztek vagy kétszer a jövőnyen. Magas, csontos alak, székely ezondrába öltözve, de nem egészen paraszt kinézéssel.

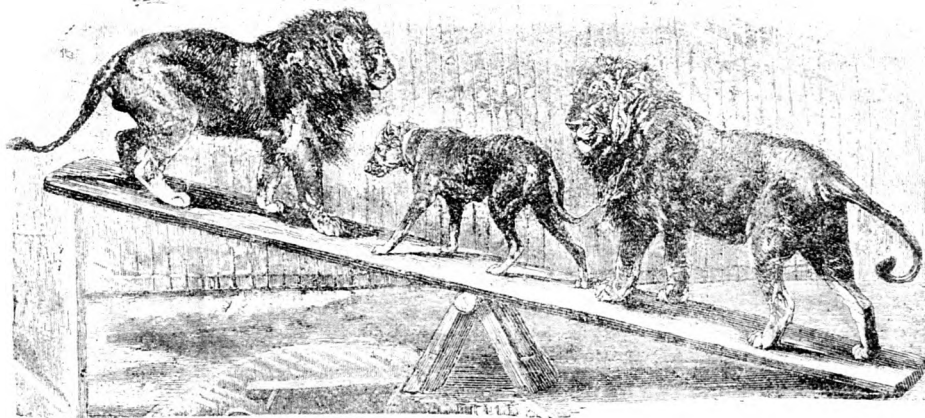
— Köszönjük atyafi! — szólt Viktor ur, ki hamarabb helyre tudta hozni zavarát az idegen jövetele fölött. Kit tetszik keresni?

— Senkit! — válaszolt az öreg székely, — jó helyen vagyok.

— Igen — igen! de mi járatban volna édes atyámfia?

— Járnai nem akarok, hanem inkább beszélni!

— Kivel, ha szabad tudni?

Hintázó oroszlánok.

A szelidítő oroszlánjaival.

— Hát inkább én mondok kettőnek, mind kettő egyedül nekem beszéljen.

— Otthon vannak-e kendnél atyafi?

— Mindnyájan! — szólt erélyesebben a székely, — de azt hiszem az urfiaknál nincsenek otthon sem a fejben, sem szívbem!

— Lassabban öreg! mit akar itt? (Folyt. köv.)

Képeinkhez

Tavaszi üdvözet. Angyalok serege virágot hint széjjel. Jön a gém, repül fölöttük és az angyalok kara zeng a szép tavaszról. Mindezeket inkább látni és hallani kell. Leírni nehéz, de a festő találóan esetelte képünkön a tavaszi üdvözetet.

Az állatszselidítés csodái. (Hintázó oroszlánok. A szelidítő oroszlánjaival.) A ezirkuszokban sokszor csodával határos dolgokat látunk. A legvérengzőbb fené vadakat mutogatják, mint szelid állatokat, melyeket az ember tudott szelidíteni. De nemesak szelidíti, hanem oktatja is őket a szelidítő. Megtanulják az engedelmisséget. Egyik képünkön tornásznak. A hinta deszkán két oroszlán és egy kutya áll és himbálják magukat pompásan.

Másik képünkön aszelidítő áll oroszlánjaitól körülveve. Veszedelmes barátkozás, de az ember, a föld ura hatalmas. Előtte a ragadozó vad is félve engedelmeskedik.

Szórejtvény.

Hat betüből állok összesen
Voltam egykor hős fejedelem.
Hazáért, szabadságért bontottam zászlót.
Ugy temettek el, mint bujdosót.

A megfejtéseket legezélszerűbb levelező-lapon beküldeni.
Megfejtési határidő 1903. május hó 31.

A „Független Ujság“ 18. számában között talány megfejtése

»Ereszkedik le a felhő«

Helyesen fejtették meg: Szabó Mariska, Horváth Sára, Sefcsik Erzsébet, Soós Mariska, Stokker Veronika, Ozsváld Erzsébet, Pestaloty Teréz, Molnár Áronné, Nagy Sándor, Molnár Áron, Szabó Gyula, Demeter István, „Abonyi Katholikus Munkás Egylet.“

A sorshuzásnál Soós Mariska (H.-M.-V sárhely) neve jött ki elsőnek, kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt Mikszáth Kálmár „Urak és parasztok“ című regénykötetét küldöttük meg.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Sohár Lajos urnak. Kérdését átadtuk ügyvédünknek.

Balázs József urnak. Bármely községhez tartozó mindenféle épület lebontásához a községi szabályrendeletben előírt hatósági engedély szükséges. Helyesen járt el a szolgabíró midőn ilyen engedély nélküli lebontását az épületnek beszüntette és e miatt kártérítésnek helye nincs.

Bérdi János urnak. A kaposvári kerület országgyűlési képviselője Vörös László (Budapest, V. Báthori-utca 4.) Szabadelvi, tehát kormányparti. — Leitner Lajos urnak. A dolog úgy áll, hogy sorsjegye a törlesztési huzáson huzatott ki 14 koronával. Ennyit kap érte bármely nagyobb bankháznál. A magyar vörös-kereszt-sorsjegyek kibocsátási ára 7 forint volt. Ez képezi a törlesztési huzás visszafizetési alapját. Most a sorsjegyek drágábbak lettek, mert a nagy nyereségek minden huzás után kevesebb számú sorsjegy közül huzatnak ki. Még pedig azért kevesebb a kihozott sorsjegy száma, mert a már kihuzott sorsjegyek megszüntek játszani. Például, most az öné is ki-est a játék-ból a törlesztési huzáson 14 koronával. A kihuzandó sorsjegy mindig kevesebb lesz, a nyereség annál hamarabb érheti a tulajdonost, minél kevesebb számból huzzák, ezért magasabb a sorsjegy napi ára. A bankház rendszeresen járt el. A pénzt felveheti.

A „Független Ujság“ szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA, országgyűlési képviselő,
a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

Budapesti placzi árak.

Budapest, 1903 május 16-án.

Sabona. (Árak métermázsánként értendőek.) Buza 08 20—08 80 K. Rozs 6 20 K-tól 6 25 K-ig. Árpa 12 20 K-tól 12 30 K-ig, jobb minőségű 12 40 K-tól 12 60 K-ig. Zab 12 40 K. Tengeri 7 80 K.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	26 80	26 20	25 30	24 60	24 00	23 50	22 40	20 80	13 00

Buzakorpa finom 9 00 K, durva 9 40 K.

Egyéb magvak: mák 25—31 K 1 q., bab fehér nagyszemű 18—42 K, aprószemű 24—36 K, tarka 20—22 00 K, lencse 28—48 K, jorsó héjas 28—38 K, lóhere 46—58 K, luczerna 64—76 K, baltaczim 26 00—28 50 K.

Takarmányvasár. Réti széna 540—640 fillér, muhar 580—620 fillér, zsupszalma 210—230 fillér, alomszalma 260—290 fillér.

Juhvásár. Belföldi hizalt ürű 38—48 K.

Sertésvásár. Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 128—140 fillér, 260—280 kg.-mos 124—128 fillér, öreg 300 kg.-on tuli 122—124 fillér, szerb 118—120 fillér.

Marhavasár. Következő árak jegyeztettek: Hizott magyar ökör jobb minőségű 70—74—, középminőségű 62—69—, alárendelt minőségű magyar ökör 52—60—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 50—66 00, magyar tehén középminőségű 48—52 00, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 44—, 50 00, szerbiai ökör jobb minőségű 50—68—, kivitel —, középminőségű 34—40—, szerbiai bika 46—68—, szerbia bivaly 30—52—, kiv. 50— koronáig métermázsánként élősúlyban élő borju 80—108 K.

Budapesti központi vásárcsarnok áral.

Baromfivásár. Tyúk páronként 2 40—3 80 K, csirke 1 60—1 80 K, káppan hizott 3 50 K—8 10 K, Rucza 2 80—4 80 K, Lud sovány 4—8 K, Pulyka sovány 5 40—6 00 K.

Tojás alföldi 68—70 K, erdélyi 66—68 K, ládánként. Tea tojás 100 drb 8 40—9 80 K.

Tejtermékek. Teavaj 2 00—2 20, tejföl 64—76 fillér literenként, főzővaj 1 60—1 80 K, tehénturó 20—32 fillér kg.-ként.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés K. 0 00—0 00 1 q 16 00—18 00 Petrezselyem 100 kötés 00—0 00, 1 q 14—18—, zeller 100 drb 1 00—1 60, karalábé 1 40—2 00, vöröshagyma 100 kötés 00—40 drb 6 00 q 6 00—20 60, foghagyma 30—32—, vörösrépa 100 drb. 1 60—2 00, fehérrépa, fejeskáposzta 30 00—32 00—, kelkáposzta 100 drb 4 00—8 00, vöröskáposzta 00—00—, fejjessaláta 5 00—1 60, kötött saláta 0 00—0 00, burgonya rózsa 1 q 50 00—1 80, sárga 5 80—5 60.

THOMAS-SALAK

a legjobb és legolcsóbb foszfo savas műtrágya az összes kalászosok és kapások alá, valamint a rétekre. Hatása éppen oly gyors, de tartósabb, mint a szuperfoszfáté. Ezen kitűnő műtrágyát úgy összefoszforsav, mint citromsavban oldhatóság és porfinomság szavatolása mellett pontosan és telki ismeretesen szállítja.

Kalmár Vilmos, Budapest, VI., Terezh-körút 3.

a Thomas-salakgyára, Berlin W. vezérképviselője a magyar korona országainak területén.

Óvakodjunk a hamisításoktól és csakis csillag védjegygyel ellátott szakokat vegyünk át.

Minden zsák ólom-zárral és tartalomjelzéssel van ellátva.

Kühne E. — hazánk legrégebb — Mosonban

gazdasági gépgyárában

elismert gondos kivitelben kaphatók: cukorrépa-, kukoricza- és burgonya-miveléshez legalkalmasabb és legújabb szerkezetű kézi, egy- és többsoros fogatos kapálóeszközök és töltőgépek.

Alapítatott 1856-ban.

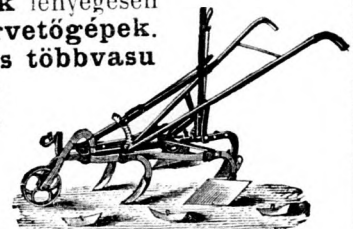
Alapítatott 1856-ban.

Lógereblyék különféle szerkezetben. Fűkaszaló- és aratógépek lényegesen leszállított árban. Bevált hírneves „Mosoni Drill“ tolókerekű sorvetőgépek.

Kézi- és járgányos cséplőgépek, különféle szerkezetű egy- és többvasú ekék, szántóföld- és réthoronák, mindennemű talajmivelő eszközök dus választékban.

FŐRAKTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 75a.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
BUDAPEST, Váci-körút 63. szám

Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcseplőgép-készletek $2\frac{1}{2}$ egész 12 lóerőig,
szalmakazalozók, járgány-cseplőgépek, lóhere-cseplők, tisztító-rosták,
konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák,
„COLUMBIA-DRILL” legjobb sorvetőgépek, Planet jr. kapálók,
szecsavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók,
őrli-malmok, egytetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu
ekék és minden egyéb gazdasági gépek.
Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Gőzcseplőkészletek $2\frac{1}{2}$, 3, 4, 6, 7 és 8 lóerejük,
gőzmozsolók, szalmakazalozók
gyárilag a legkifogástalanabbul
kijavítva, a legmesszebbmenő szavatossággal, előnyös ár és
kedvező fizetési feltételek mellett, esetleg csere útján is
eladásra ajánlatnak:

SZÜCS ÖDÖN czég által **BAJÁN**.

— 1902. évi forgalom 28,000 bál. —
Felhívjuk
a t. cz. gazdaközönség
figyelmét
a budapesti
gyapju-aukceziókra

melyek idei első sorozata f. é. július hó 8, 9 és
10-én tartatatik meg.

Az aukceziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Buda-
pest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények
a M. A. V. összes vonalain tetemes díjkezdményben,
valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket
elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. s Társa
Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

Hirdetések

felvétetnek a kiadóhivatalban

Budapest, Üllői-ut 25. szám.

A Sohr „Szent-Antal” kaszagyár 100 koronát fizet annak, a ki egy más gyárból egy „Sohr Szent-Antal” kaszát tud előmutatni.
Megrendelési címmel: **SOHR JÓZSEF**, Somogy-Szill. 200 koronát fizet annak, a ki ezen kaszákból 100 közül 5 rosszat tud előmutatni.

Az egyedüli kasza, mely minden tulajdonosát várakozáson felül kielégíti, a „Szent-Antal” kasza. Ezen kasza közkedveltségnek egy nagyobb részét zivós, sem nagyon kemény, sem lágy és csodálatra méltó könnyűségének köszönheti. Különösen azért felel meg a közönségnek, mert a „Szent-Antal” jegyű kaszának erős orma és nyaka és igen vékony pengéje van, nem kell kovácskézre adni a nyakat hajlítani, mert ez egy rendes kaszás ember kezéhez van igazítva. Sok gazda a hibás kalapálás által a legjobb kaszát is elrontja, ez a „Szent-Antal” kaszánál nem eshetik meg, mert az kikalapálva és kipróbálva adatik el a gazdaközönségnek. A „Szent-Antal” kaszával csupán egyszeri kalapálással több napon át és egyszeri kőszőrüléssel 150—180 lépésig is el lehet könnyen a legkeményebb hegyi fűben is kaszálni. Minden darabért jótállást vállalok és a meg nem felelő új kaszára kicserélem. (De tapasztalatból tudjuk, hogy ezek közt nincs egy rossz sem.)

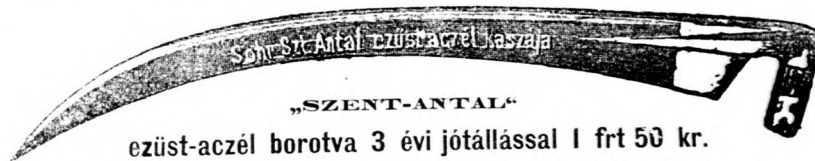
A „Szent-Antal” kasza árai:

65	70	75	80	85	90	95	100 cm. hosszu
90 kr.	95 kr.	1-05 frt.	1-10 frt.	1-15 frt.	1-20 frt.	1-25 frt.	1-30 frt.

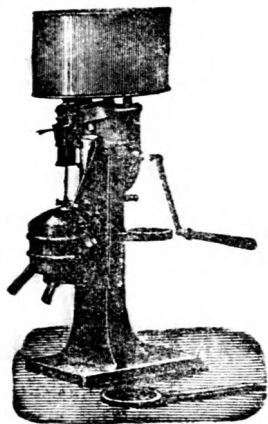
5 darab megrendelésénél a postaköltséget a kaszagyár fizeti, 10 darab rendelésénél a postaköltséget is megfizeti és egy kaszát ingyen küld. Amergaui kaszák a legmegfelelőbb a „Szent-Antal” kaszához, darabonként 20 kr. „Diadal” ezüst-aczél kapálókészülék: üllő és kalapács párban 85 kr. Képes főárjegyzéket ingyen és bérmentve küldök. Gyűjtőknek kedvezmény.

Fontos újdonság! Szabadalmazott **kaszaborító karika** kulcsal együtt 20 kr.

„Szent Antal” gyémánt aczél borotva 5 évi jótállással 1 forint 50 krajczár.

V V A POZSONYI II. MEZŐGAZDASÁGI ORSZÁGOS KIÁLLÍTÁSON V V
DISZOKLEVEL legnagyobb kitüntetés.

„SIEGENA“
 név alatt kerül ezentul for-
 galomba a „MÉLOTTE“
 rendszerű jelenleg legjobb és
 legolcsóbb

**tej-
főlözőgép**

(Magy. szabad. 20232. sz.)

mely

a következő előnyökkel bír:
 Legtartósabb szerkezet!
 Legnagyobb munkabírás!
 Legkönnyebb hajtás!
 Legtökéletesebb főlözés!

FEHÉR MIKLÓS

gépgyár részvénytársaság

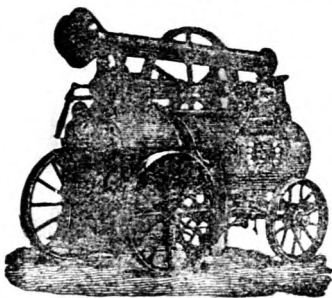
Budapest, V., Külső Váci-ut 80.

Mindennemű tejjgazdasági
 gépek.

A magyar kir. állam-
 vasutak gépgyára gazd.
 gépeinek eladása.

Használt és jól javított
 gőzcseplőkészletek.
 Csereüzletek.

Árjegyzék ingyen és bér-
 mentve.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. sz., II. em

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület

ugy is mint a

Gazdasági Egyesületek Orsz. Szövetsége

Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Alakult 1900.

Kormány hozzájárulásával	400.000.— kor.
Alapítványok	1.268.120.— kor.
Tartalékok	190.400.30 kor.

Összesen 1.858.520.30 kor.

Első évi fölösleg 90.349.— kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az

ember életére különféle módokat szerint.

Az fizeteredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek

és az 1901. évi fizetési életről úgy a tűz- mint a jégkár ellen biztosítva

volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül vagy a képviselők köz-
 vetítésével. Nyomtatvánnyal és felvilágosítással minden irányban kész-
 séggel szolgál az igazgatóság.

Alfa-Separator
 Részv.-Társaság

BUDAPESTEN

Iroda: V., BATHORY-UTCZA 4.

Gyártelep: VI., PETNEHAZY-UTCZA 8-10.

Tejjgazdasági gépgyár

Tejjgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és tejtélepek berendezése.

Árjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival
 eddig több mint 500 első
 díjat nyertek. — Évi gyártás
 körülbelül 45000 darab.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photocinkografiai műintézet

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KESZIT:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo- (auto)-
 typia, fametszet stb. útján. Terképek, terve-
 zetek, alaprajzok photolithografialag leg-
 szébben, legolcsóbban sokszorosíthatnak

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközölhetnek.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kainitot szavatolt 12.4% tiszta
 káli = 23-24% kénsavas káli tartalommal,

Stassfurti kálitrágyasót
 szavatolt 40% tiszta káli = 74-76% kénsavas káli
 tartalommal.

Kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra)
 továbbá mindennemű egyéb

Műtrágyaféléket, azonkívül
Rézgáliczot (98-99%) elismert künő minő-
 ségben szállít a

„Hungária“ műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar
részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.